

Τελευταίες εξελίξεις στην αγορά ελαιόλαδου στη Γεωργία

1. Οικονομική Κατάσταση-Εξωτερικό Εμπόριο της Γεωργίας

Ο πληθυσμός της Γεωργίας, σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΚΣΥΓ), ανέρχεται σε 4,6 εκατ. εκ των οποίων 1,13 εκατ. διαμένουν στην πρωτεύουσα της χώρας, Τιφλίδα. Με κατά κεφαλή εισόδημα μόλις 2.920 δολάρια το 2008, και 2.500 το 2009 (εκτ.), η Γεωργία συγκαταλέγεται μεταξύ των φτωχότερων κρατών της Ευρώπης. Εν τούτοις, η χώρα είχε παρουσιάσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης κατά το πρόσφατο παρελθόν: 9,4% για το 2006 και 12,1 % για το 2007, ενώ μειώνεται στο 2,1% το 2008 λόγω της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης αλλά και της πολεμικής σύρραξης με την Ρωσία τον Αύγουστο του 2008. Το 2009, ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν αρνητικός (-4%).

Το ίδιο συνέβη και με την εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων στη Γεωργία, όπου ενώ υπήρχε μία σημαντική ετήσια αύξηση τα προηγούμενα χρόνια, παρατηρείται μεγάλη μείωση από το 2008. Συγκεκριμένα, όπως φαίνεται στον πίνακα 1, κατά το 2007, η αξία των άμεσων ξένων επενδύσεων στη Γεωργία ανήλθε σε 2,014 δισ. δολάρια, το 2008 υπήρξε μείωση σε 1,564 δισ. δολάρια ενώ κατά το πρώτο εννιάμηνο του 2009 σε 505,2 εκατ. δολλ.

Η αξία των εξαγωγών της χώρας, κατά το 2009 ανήλθε στο ποσό των 1,13 δισ. δολλ. ΗΠΑ ενώ το ίδιο διάστημα οι εισαγωγές ήταν της τάξεως των 4,37 δισ. δολλ. Το 2009, το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας έφθασε τα 3,24 δισεκ. δολλ. ΗΠΑ.

Πίνακας 1: Εξωτερικό εμπόριο της Γεωργίας τα τελευταία πέντε έτη
(Ποσά σε εκατ. δολλ. ΗΠΑ)

	2005	2006	2007	2008	2009
Όγκος εμπορίου	3.355,4	4.613,9	6.447,3	7.800,6	5.513,8
Εξαγωγές	865,5	936,2	1.232,4	1.496,1	1.135,5
Εισαγωγές	2.490,0	3.677,8	5.214,9	6.304,6	4.378,3
Εμπορικό ισοζύγιο	-1.624,5	-2.741,5	-3.982,5	-4.808,5	-3.248,8
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις	449,8	1.190,4	2.014,8	1.564,0	505,2*

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Γεωργίας

* Το ποσό αυτό αφορά στο πρώτο εννιάμηνο του 2009

2. Ιδιαιτερότητες της αγοράς

Για την αξιολόγηση της γεωργιανής αγοράς θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψη τα ακόλουθα:

Α) Το χαμηλό βιοτικό επίπεδο μεγάλου μέρους του πληθυσμού δεν επιτρέπει την ευρεία διάθεση ποιοτικών καταναλωτικών αγαθών. Προτιμώνται από την πλειονότητα των καταναλωτών προϊόντα χαμηλής τιμής τα οποία δεν θεωρούνται υψηλής ποιότητας.

Β) Η αγορά είναι «μικρή» από άποψη αριθμού καταναλωτών και όγκου εισαγωγών, με θετικές εν τούτοις προοπτικές. Η σταδιακή άνοδος του βιοτικού επιπέδου θα δημιουργήσει ζήτηση και για ορισμένα ελληνικού ενδιαφέροντος είδη τροφίμων.

Γ) Η χώρα διαθέτει φιλελεύθερο εισαγωγικό καθεστώς με χαμηλούς δασμούς και περιορισμένα εμπόδια μη δασμολογικού χαρακτήρα

Δ) Η Γεωργία αποτελεί διάδρομο πρόσβασης προς τις αγορές της Κεντρικής Ασίας. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει ο λιμένας του Πότι, όπου έχει κατασκευαστεί μεγάλη ζώνη ελεύθερου εμπορίου.

Ε) Δρομολογείται διαδικασία σύναψης συμφωνίας ελευθέρου εμπορίου μεταξύ Ε. Ένωσης και Γεωργίας. Η Γεωργία, μέσω της εφαρμογής του **προγράμματος δράσης**, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Πολιτικής της Γειτονίας καταβάλλει προσπάθειες προσέγγισης των ευρωπαϊκών θεσμών και υιοθέτησης των ευρωπαϊκών εμπορικών πρακτικών. Μεταξύ άλλων μεταρρυθμίσεις πραγματοποιούνται στους παρακάτω τομείς: λειτουργία των δικαστηρίων, τελωνειακές διαδικασίες, φορολογία, φυτουγειονομικά μέτρα, εργατική νομοθεσία και προστασία δικαιωμάτων ιδιοκτησίας.

3. Εισαγωγικό καθεστώς και φορολογία τροφίμων

Η Γεωργία ήδη έχει προχωρήσει σε μεγάλες μειώσεις δασμών και κατάργηση μη δασμολογικών μέτρων. Οι δασμολογικοί συντελεστές περιορίζονται σε τρεις κατηγορίες: 0%, 5% και 12%. Για τις ελιές είναι 12% ενώ για το ελαιόλαδο (ραφιναρισμένο ή μη) 0%.

Για κάθε τελωνειακή δήλωση που υπερβαίνει την αξία των 3.000 Λάρι απαιτείται καταβολή 60 Ευρώ, ενώ για δηλώσεις που αντιστοιχούν σε αξία μικρότερη των 3.000 Λάρι καταβάλλεται το ποσό των 5 Ευρώ.

Δεν υφίστανται ποσοτικοί περιορισμοί. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας είναι της τάξης του 18%. Έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια σημαντική πρόοδος στην καταπολέμηση της διαφθοράς και την απλοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών. Με βάση το νέο τελωνειακό κώδικα εξαλείφθηκε η ανάγκη υποβολής φυτο-υγειονομικού πιστοποιητικού για το ελαιόλαδο.

Μεταξύ των χωρών της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΚ) ισχύει συμφωνία ελευθέρου εμπορίου και τα προϊόντα διακινούνται ελεύθερα (με κάποιες εξαιρέσεις), συνοδευμένα από πιστοποιητικό προέλευσης

4. Η αγορά ελαιολάδου

Καταναλωτικές συνήθειες

Λόγω κλίματος στη Γεωργία δεν ευδοκούν ελαιόδεντρα ενώ οι καταναλωτές προτιμούν τα σπορέλαια και ειδικότερα το ηλιέλαιο. Παράλληλα η υψηλή τιμή του καθιστούσε μέχρι πρότινος απαγορευτικό για την μεγάλη πλειοψηφία των καταναλωτών.

Η κατανάλωση ελαιολάδου περιορίζεται στις σαλάτες ενώ για την Παρασκευή φαγητού προτιμάται το ηλιέλαιο.

Η κατανάλωση εν τούτοις ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς στη Γεωργία εμφανίζει αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια, λόγω βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου αλλά και λόγω

αλλαγής διατροφικών συνηθειών με στροφή προς ποιοτικά και υγιεινά είδη διατροφής. Η μέση ετήσια κατανάλωση ελαιολάδου στη Γεωργία παραμένει σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα

Οι σημαντικότερες χώρες προμηθευτές ηλιέλαιου της χώρας είναι Ουκρανία, Ρωσία και Αζερμπαϊτζάν ενώ υπάρχει επίσης και εγχώρια παραγωγή ηλιέλαιου.

Πίνακας 2: Εισαγωγές ελαιολάδου στη Γεωργία 2007 – Νοέμβριος 2009

(Σε 1000 δολλ.)

Χώρα	2007	2008	2009 (Ιανουάριος – Νοέμβριος)
Αρμενία	6,8	-	-
Αζερμπαϊτζάν	6,5	6,8	30,9
Γαλλία	7,2	1,3	4,3
Γερμανία	13,3	4,7	10,6
Ελλάδα	68,0	26,7	11,4
Ιταλία	85,9	71,2	35,5
Πορτογαλία	-	-	13,6
Ρωσία	76,7	9,8	6,5
Ισπανία	134,4	194,4	80,3
Τουρκία	19,8	21,1	0,2
Άλλες χώρες	2,3	3,0	4,3
Σύνολο	420,9	339,2	197,5

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Γεωργίας

Πίνακας 3: Εισαγωγές ηλιέλαιου στη Γεωργία (2007 – Νοέμβριος 2009)

(Σε 1000 δολλ.)

Χώρα	2007	2008	2009 (Ιανουάριος – Νοέμβριος)
Αζερμπαϊτζάν	2.158,4	2.431,2	2.723,6
Βουλγαρία	-	1.450,3	241,3
Κύπρος	78,3	44,1	-
Γαλλία	18,0	19,5	14,6
Γερμανία	40,4	65,3	6,8
Ιράν	1.084,7	591,9	0,0
Ιράκ	-	-	144,6
Ιταλία	6,7	19,6	207,7
Μολδαβία	116,5	643,4	507,9
Ολλανδία	4,0	10,2	3,6
Ρωσία	9.556,7	9.280,9	939,4
Τουρκία	1.701,3	3.290,5	1.168,7
Ουκρανία	14.267,4	27.721,2	20.281,4
ΗΠΑ	299,1	2,0	0,1
Άλλες χώρες	2,7	160,7	5,7
Σύνολο	29.334,3	45.730,8	26.245,5

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Γεωργίας

Πίνακας 4: Εισαγωγές καλαμποκέλαιου στην Γεωργία 2007 – Νοέμβριος 2009

(Σε 1000 δολλ.)

Χώρα	2007	2008	2009 (Ιανουάριος- Νοέμβριος)
Αργεντινή	-	-	72,2
Αζερμπαϊτζάν	352,8	498,0	486,0
Κύπρος	69,6	22,8	-
Γερμανία	3,5	6,9	11,6
Ιταλία	15,8	70,5	2,8
Ρωσία	72,4	154,2	3,6
Σιγκαπούρη	-	-	25,8
Ισπανία	-	-	54,4
Τουρκία	49,7	145,3	82,9
ΗΑΕ	-	-	-
Άλλες χώρες	11,6	7,2	16,4
Σύνολο	575,4	904,9	755,6

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Γεωργίας

5. Προβλήματα Αγοράς Ελαιολάδου

Το ελαιόλαδο για τον μέσο γεωργιανό καταναλωτή θεωρείται ακριβό προϊόν και διατίθεται κυρίως:

- σε μεγάλα εστιατόρια
- σε νοικοκυριά υψηλού εισοδηματικού επιπέδου
- σε ξένους που διαμένουν στην γεωργία

Στην Γεωργία πραγματοποιούνται εισαγωγές αποκλειστικά συσκευασμένου ελαιόλαδου. Το ελληνικό ελαιόλαδο δεν είναι γνωστό στη Γεωργία για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του γεύσης και ποιότητας. Απαιτείται λοιπόν η ανάδειξη και προβολή των πλεονεκτημάτων της ελληνικής κουζίνας και ιδιαίτερα των ευεργετικών ιδιοτήτων του ελαιόλαδου.

Είναι χρήσιμο, οι ετικέτες των φιαλών που αναγράφουν τα χαρακτηριστικά του προϊόντος να είναι ελκυστικές και ευανάγνωστες και να αναγράφουν τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και τις λοιπές πληροφορίες στη γεωργιανή γλώσσα.

6. Ανταγωνισμός – Τιμές Λιανικής πώλησης

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας που πραγματοποίησε το γραφείο ΟΕΥ Τιφλίδος στα μεγάλα Σ/Μ, οι τιμές ελαιόλαδου κατά κατηγορία, συσκευασία έχουν ως εξής:

Πίνακας αρ.5 : Τιμές λιανικής διάθεσης ελαιολάδου στη Γεωργία

	Χώρα προέλευσης/παραγωγής	Ονομασία Προϊόντος	Συσκευασία / Όγκος	Τιμή σε λάρι Γεωργίας	Παρατηρήσεις
1.	Ιταλία	EXTRA VIRGIN	Γυάλινη, 500 ml	12,80	Extra Virgin
	Ιταλία	EXTRA VIRGIN	Γυάλινη, 250 ml	6,80	Extra Virgin
	Ιταλία	EXTRA VIRGIN	Γυάλινη, 500 ml	12,20	Extra Virgin
	Ιταλία	EXTRA VIRGIN	Γυάλινη, 750 ml	16,90	Extra Virgin
2.	Ιταλία	Olitalia	Γυάλινη, 250 ml	4,70	Olio Di Oliva
3.	Ισπανία	ITLV	Γυάλινη, 500 ml	11,70	Extra Virgin
	Ισπανία	ITLV	Γυάλινη, 250 ml	6,20	Olive Oil
	Ισπανία	ITLV	Γυάλινη, 250 ml	6,30	Extra Virgin
4.	Ισπανία	COOPOLIVA	Γυάλινη, 250 ml	3,90	Extra Light
5.	Ισπανία	NATIVES	Γυάλινη, 500 ml	19,95	Extra Virgin
6.	Ισπανία	KATTUS	Γυάλινη, 1 L	39,00	Extra Virgin
7.	Ισπανία	La Espanola	Γυάλινη, 500 ml	24,60	Extra Virgin
8.	Ελλάδα	KALAMATA	Γυάλινη, 250 ml	6,80	Extra Virgin

Το ελαιόλαδο διατίθεται κυρίως από τα Super Market και ελάχιστο ποσοστό από τις λαϊκές αγορές, σε συσκευασίες, που στην πλειονότητά τους είναι γυάλινες, του ενός λίτρου, 250, 500 και 750 ml ενώ διατίθεται επίσης και σε μεταλλικά δοχεία των 5 λίτρων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

SUPER-MARKETS ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

GOODWILL Ltd Hypermarket

1 King Parnavaz avenue 0121
Tbilisi, Georgia
Tel: (00 99532) 53-88-11, 59-49-97
Fax: (00 99532) 59-49-97
E-mail: info@goodwill.ge
www.goodwill.ge
Gen. Director: Mr. Nugzar Magularia

POPULI Supermarket Head-office

Isani, 48/5 Bogdan Khmelnicki str.,
Tbilisi, Georgia
Tel: (00 99532) 70-37-59
E-mail: info@populi.ge
www.populi.ge
Director: Mr. Evgeni Fichkhaia

BADEN-BADEN Ltd Supermarket
86/90 Davit Agmashenebeli ave., 0102
Tbilisi, Georgia
Tel: (00 99532) 94-22-08, 94-02-10
Fax: (00 99532) 94-33-36
Gen. Director: Mr. Vakhtang Gotua

BIG-BEN Supermarket, Vake 777 ltd
52 Iia Chavchavadze ave., 0179
Tbilisi, Georgia
Tel: (00 99532) 25-04-05, 22-76-99
Fax: (00 99532) 22-76-99
E-mail: ltdvake777@gol.ge
Director: Mr. Giorgi Maskharashvili

EUROMARKET Ltd Supermarket
7 Freedom Square, 0105
Tbilisi, Georgia
Tel: (00 99532) 55-20-26, 55-20-27
Fax: (00 99532) 55-20-26
Director: Mr. Anton Mgaloblishvili

EUROCENTER Ltd Supermarket
54 Ilia Chavchavadze ave., 0179
Tel: (00 99532) 22-72-08, 23-16-11, 23-02-87
Fax: (00 99532) 23-16-11
Director: Mr. Beglar Sioridze

VERNISAGE Ltd Supermarket
1 Vekua str., 0105
Tel: (00 99532) 99-67-12, 93-57-78, 98-05-91
Fax: (00 99532) 99-67-12
Director: Mr. Gocha Janashia

IBISI Supermarket
1 Mtskheta str., 0179
Tbilisi, Georgia
Tel: (00 99532) 22-79-14
Fax: (00 99532) 22-79-14
Director: Mr. Andro Kadagidze

KONTINENTAL Ltd Supermarket
14 Aleksandre kazbegi ave., 0160
Tbilisi, Georgia
Tel: (00 99532) 91-02-04, 91-03-04
Fax: (00 99532) 91-02-04
Director: Mr. Zaza Janishvili

CONTINENT Supermarket
17 Mikheil Tamarashvili str., 0177
Tbilisi, Georgia
Tel: (00 99532) 39-96-47
Fax: (00 99532) 39-96-47
Director: Mr. Beso Mikatsadze

ZEMELI Supermarket
37 Shota Rustaveli ave., 0108
Tbilisi, Georgia
Tel: (00 99532) 99-83-93, 99-77-51
Fax: (00 99532) 98-44-54
Director: Mr. Otar Kikalishvili

Γραφείο ΟΕΥ Τιφλίδος